

Suomen Fysioterapeutit ry:n lausunto Hoitohenkilöstön uramallista

Miten malli palvelee hoitohenkilöstö urakehitystä hyvinvointialueilla? & Mikä malliluonnoksessa jää huomiotta?

Suomen Fysioterapeutit kiittää mahdollisuudesta lausua Kansalliseen hoitohenkilöstön uramalliin. Uramallin koostaminen ja siihen liittyvien kriteereiden määrittäminen ja yhtenäistäminen ovat lähtökohtaisesti kannatettavia. Malli on esitetyssä muodossa kuitenkin ongelmallinen, koska urapolun eri tasot on määritelty ensisijaisesti tehtävänkuvan mukaan. Eri tasojen tulisi olla kytketty selkeämmin erikoistumiskoulutukseen tai erikoistavaan koulutukseen, osaamiseen, ei tehtävänkuviin ja tehtävänimikkeisiin.

Kullekin urapolun tasolle tulisi määritellä erikoistumiskoulutuskriteerit sekä kliiniseen työkokemukseen perustuvat kriteerit. Nyt urapolun eri tasot kytketään ensisijaisesti tehtävän vaatimukseen ja kriteeristön konkreettinen toteutus alueilla voi olla osaamisen ja koulutuksen kriteereiden osalta todella vaihteleva. Erikoistumiskoulutukseen liittyvät kriteerimaininnat ovat ”tarvittaessa” -muodossa, eikä näin ollen urapolulla etenemistä ole välttämätöntä sitoa ollenkaan erikoistavaan tai erikoistumiskoulutukseen. Tämä voi vaikuttaa pidemmällä aikavälillä palveluiden laatuun ja vaikuttavuuteen.

Mallin lähtökohta tulisi olla eri urapolun tasoille määritellyt erikoistumisvaatimukset, jotka tulee tunnistaa kussakin ammattiryhmässä sen erityispiirteet huomioiden.

Kattaako malli riittävästi hoitotyön eri ammattiryhmät?

Uramalli pohjautuu hoitotyön rakenteisiin, eikä huomioi kuntoutuksen laajaa ja erillistä asiantuntijuutta. Näin ollen malli ei tunnista kuntoutuksen ammattilaisten osaamista eikä tarjoa heille tarkoituksenmukaista urapolkua. Joissain tilanteissa mallin mukaisesti edetessä ainoa urapolulla etenemisen mahdollisuus voi olla hallinnollisiin tai kehittämistehtäviin eteneminen. Tarvitsemme kuntoutuksessa kliiniseen työhön kunkin erikoisosaamisalueen laajaa ja syvällistä osaamista omaavia erityisasiantuntijoita.

Mitä muuta haluat uramallista sanoa

Kansallinen hoitotyön uramalli on esitetyssä muodossa ongelmallinen, koska se sekoittaa uramallin sisällön ja Sote-sopimuksen tasopalkkausjärjestelmään kuuluvia sopimusmääräyksiä. Uramalli puuttuu työehtosopimusasioihin, joihin vain sopimusosapuolilla työntekijöitä edustavilla pääsopijajärjestöillä ja kunta- ja hyvinvointialan KT:lla on toimivalta. Uramallissa olevat tulkinnat tasopalkkajärjestelmästä ja tehtävien sijoittelusta ylittävät Sosiaali- ja terveysministeriön ja sen työryhmien toimivallan ja vaarantavat sopimuksen oikean soveltamisen hyvinvointialueilla.

Malli tulee palauttaa uudelleen valmisteluun, jossa urapolulla eteneminen perustuu erikoistumiskoulutukseen ja siitä johdettuihin kriteereihin. Lisäksi sopimustulkinnat tulee poistaa ja valmistelijoiden rooli tulee eriyttää työehtosopimuksen sopijaosapuolten roolista.

Kuntoutusalalle tulee laatia oma kuntoutuksen urapolkumalli, joka tunnistaa alan erityispiirteet ja perustuu kuntoutuksen tieteenalaan.

Lisätiedot: Emmi Aalkivi, erityisasiantuntija, Suomen Fysioterapeutit ry

emmi.aalkivi@suomenfysioterapeutit.fi